

14663

ONTVANGEN 02 NOV 2005

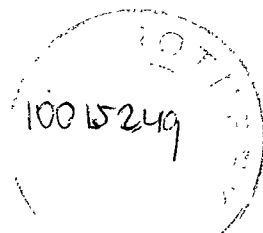
AMP

RAAP-NOTITIE 973

Plangebied Bandsloot te Bantega

Gemeente Lemsterland

Een archeologisch vooronderzoek

Colofon

Opdrachtgever: Voegbedrijf Vaartjes B.V.

Titel: Plangebied Bandsloot te Bantega, gemeente Lemsterland; een archeologisch vooronderzoek

Status: eindversie

Datum: januari 2005

Auteur: *E.J.M. van der Zwet*

Bestandsnaam: L:\QXPress\Notities\2005\BALE\N0973-BALE.doc

Projectcode: BALE

Projectleider: drs. H.W. Veenstra

Projectmedewerker: E.J.M. van der Zwet

ARCHIS-vondstmeldingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-waarnemingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer/CIS-code: niet van toepassing

Autorisatie: drs. T.J. ten Anscher

ISSN: 0925-6369

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

telefoon: 020-463 4848

Zeeburgerdijk 54

telefax: 020-463 4949

1094 AE Amsterdam

E-mail: raap@raap.nl

Postbus 1347

1000 BH Amsterdam

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2005

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

1 Inleiding

Algemeen

- *opdrachtgever*: Voegbedrijf Vaartjes B.V.
- *aanleiding onderzoek*: voorgenomen bebouwing
- *datum uitvoering veldwerk*: 7 januari 2005

Locatiegegevens

- *plangebied*: Het plangebied ligt aan de zuidoostkant van Bantega, ten zuiden van de Bandsloot (zie figuur 1).
- *plaats*: Bantega
- *gemeente*: Lemsterland
- *provincie*: Friesland
- *kaartblad topografische kaart Nederland 1:25.000*: 16A
- *plangebied in gebruik als*: erf en grasland
- *oppervlakte plangebied*: 0,58ha
- *centrumcoördinaten (X/Y)*: 182740/539560

Onderzoeksvragen

Zijn er aanwijzingen voor grotere archeologische nederzettingsresten?

Het inventariserend archeologisch onderzoek is uitgevoerd volgens de hiervoor geldende normen en richtlijnen die zijn vastgelegd in het Handboek ROB-specificaties (Brinkkemper e.a., 1998). RAAP Archeologisch Adviesbureau en de door RAAP toegepaste procedures zijn goedgekeurd door het College voor de Archeologische Kwaliteit (CvAK), de instelling die het beheer heeft over de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA; Voorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie, 2001). Zie tabel 1 voor de dateringen van de in deze notitie genoemde archeologische perioden.

2 Bureauonderzoek

Archeologische gegevens

- *archeologische verwachting*: volgens de archeologische verwachtingskaart van de gemeente Lemsterland geldt voor de periode Steentijd tot en met Vroege Bronstijd een middelmatige verwachting (Ten Anscher e.a., 2004; kaartbijlage 3). Voor de periode Midden Bronstijd tot en met Vroege Middeleeuwen is de verwachting onbepaald (zie RAAP-rapport 1047; Ten Anscher e.a., 2004).

- *ARCHIS-waarnemingen en -vondstmeldingen (nationaal Archeologisch Informatie Systeem)*
 - in plangebied: geen
 - in de directe nabijheid (< 300 m): ten noorden van het plangebied ligt een vindplaats uit de Steentijd (vondstmeldingsnummer 923). Op deze locatie is in 2003-door 2004 het Argeologysk Wurkferbân (Fryske Akademy) een opgraving uitgevoerd waarbij vele duizenden vuursteen-artefacten zijn geborgen (Ten Anscher e.a., 2004).

Bodemkundige en/of geologische gegevens

- *bodem volgens bodemkaart*: vlierveengronden met zand ondieper dan 120 cm, zonder humuspodzol (Stiboka, 1974: code Vz).

3 Veldonderzoek

Booronderzoek: methode

- *positie boringen*: Min of meer gelijkmatig verdeeld over het plangebied.
- *gebruikt boormateriaal*: gutsboor, diameter 3 cm
- *totaal aantal boringen*: 8
- *minimaal geboorde diepte*: 1,35 m
- *maximaal geboorde diepte*: 1,7 m
- *boorbeschrijvingen*: onder andere conform NEN 5104 (Nederlands Normalisatie-instituut, 1989).
- *X-/Y-coördinaten boringen gemeten met*: meetlinten

Booronderzoek: resultaten

- *beschrijving laagopvolging (lithologisch) en interpretatie (lithogeen)*: hieronder wordt de laagopvolging in het plangebied van boven naar onder beschreven. De afdekkende laag op het grasland (de boringen 1, 2 en 8) bestaat uit een donkerbruin, zwak kleiig veen met een dikte van 0,2 m: de bouwvoor. Onder de bouwvoor ligt donkerbruin, soms zwak kleiig veen met een dikte van 0,7 tot 0,9 m. De onderste 0,1 m van het veen is zandig. Het veen gaat geleidelijk over in dekzand: eerst bruingrijs, matig siltig, lichthumeus zand dat overgaat in geelgrijs, matig siltig zand. In het zand is geen bodemvorming (podzolering) aangetroffen. De afdekkende laag op het erf (boringen 3 t/m 7) bestaat uit bruingrijs, zwak siltig zand van 0,4 tot 0,6 m dik: opgebrachte grond. Onder deze opgebrachte grond ligt in de boringen 6 en 7 een lichtbruingrijze, matig siltige kleilaag met een dikte van 0,1 tot 0,2 m. Hieronder (en in de boringen 3, 4 en 5) direct onder de opgebrachte grond) ligt (donker)bruin, soms zwak kleiig veen met een dikte van 0,4 tot 0,6 m. De onderste 0,1 m hiervan is zeer zandig. Dan volgt bruingrijs, matig siltig, licht humeus zand dat overgaat in geelgrijs, matig siltig zand: dekzand zonder bodemvorming.
- *Archeologische indicatoren in boringen*: geen.

4 Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

Onder de bouwvoor/opgebrachte grond ligt veen soms afgedekt door een kleilaag. Onder het veen ligt dekzand zonder bodemvorming.

Aanbevelingen

Op grond van de resultaten van het inventariserend archeologisch onderzoek wordt geen vervolgonderzoek aanbevolen.

- *contactpersoon overheid:* dr. G.J. de Langen (provinciaal archeoloog, tel. 058-2925487).
- *contactpersoon RAAP:* drs. H.W. Veenstra (projectleider RAAP, tel. 0512-589140).

Literatuur

- Anscher, T.J. ten, e.a.**, 2004. Gemeente Lemsterland: Een inventariserend archeologisch en cultuurhistorisch onderzoek: archeologische verwachtingskaart en historisch geografische overzichtskaart. *RAAP-rapport 1047*. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Amsterdam
- Brinkkemper, O., e.a. (redactie)**, 1998. *Handboek ROB-specificaties*. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, Amersfoort.
- Nederlands Normalisatie-instituut**, 1989. *Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters*. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.
- Stiboka**, 1974. *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000. Toelichting bij de kaartbladen 10 West-10 Oost Sneek*. Stichting voor bodemkartering, Wageningen.
- Vorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie**, 2001. *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie. Eindrapport van de Vorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie*. Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, Den Haag.

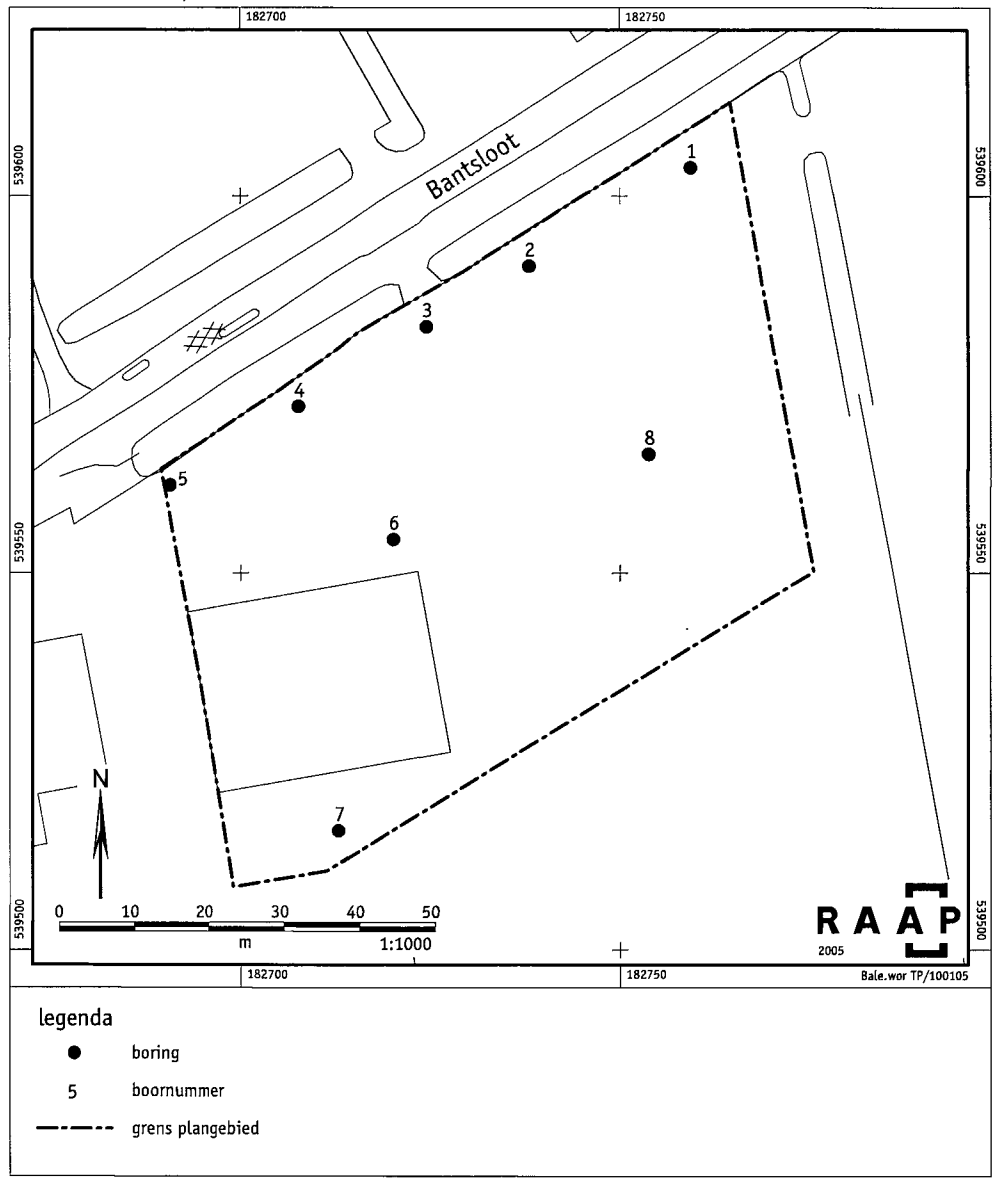
Overzicht van figuren en tabellen

Figuur 1. Boorpuntenkaart.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Periode	Datering
Nieuwe tijd	1500 - heden
Late Middeleeuwen	1050 - 1500 na Chr.
Vroege Middeleeuwen	450 - 1050 na Chr.
Romeinse tijd	12 voor - 450 na Chr.
IJzertijd	800 - 12 voor Chr.
Bronstijd	2000 - 800 voor Chr.
Neolithicum (nieuwe steentijd)	5300 - 2000 voor Chr.
Mesolithicum (midden steentijd)	8800 - 4900 voor Chr.
Paleolithicum (oude steentijd)	300.000 - 8800 voor Chr.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Figuur 1. Boorpuntenkaart.